

Terms of Reference: vijfde projectoproep

Initiatief Urban Innovative Actions

16-9-2019 – 12-12-2019

EUROPEAN UNION
European Regional Development Fund

Région
Hauts-de-France

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Subsidiabele autoriteiten – Wie kan een aanvraag indienen	4
2.1	Eerste categorie:	5
2.2	Tweede categorie.....	7
2.3	Gemeenschappelijke vereisten voor in aanmerking komende stedelijke autoriteiten.....	9
3	Thema's voor de vijfde projectoproep.....	10
3.1	LUCHTKWALITEIT	11
3.2	CIRCULAIRE ECONOMIE	15
3.3	CULTUUR EN CULTUREEL ERFGOED.....	17
3.4	DEMOGRAFISCHE VERANDERING	20
4	Uitgangspunten voor de financiering.....	23
5	Het genereren en ontwikkelen van projecten	24
5.1	5.1 Partnerschappen voor Urban Innovative Actions.....	24
5.2	Projectactiviteiten.....	26
5.3	Begrotingslijnen en subsidiabele kosten	27
5.4	Andere overwegingen: aanbestedingen, accountantscontrole en staatssteun	27
6	Aanvraagprocedure.....	28
7	Selectieprocedure	30
7.1	Subsidiabiliteitscontrole	30
7.2	Strategische beoordeling	31
7.3	Operationele beoordeling.....	32
7.4	7.4 Scoresysteem	33
8	Aanspreekpunt.....	33
9	Belangrijke data.....	34

1 Inleiding

Zoals vermeld in artikel 8 van de EFRO-verordening¹, kan EFRO innovatieve acties ondersteunen op het vlak van duurzame stedelijke ontwikkeling. Tegen die achtergrond heeft de Europese Commissie het initiatief Urban Innovative Actions (UIA) gelanceerd. Dit is gericht op het vinden en uitproberen van nieuwe oplossingen voor vraagstukken die verband houden met duurzame stedelijke ontwikkeling en die relevant zijn voor de hele Unie.

Het UIA-Initiatief is dan ook vooral bedoeld om steden in heel Europa de ruimte en de middelen te bieden om gedurfde en onconventionele ideeën voor de aanpak van onderling samenhangende uitdagingen uit te testen. Door te experimenteren zal blijken hoe deze oplossingen in de complexe werkelijkheid uitwerken. Projecten moeten innovatief en van goede kwaliteit zijn, moeten in overleg met belangrijke stakeholders worden opgezet en uitgevoerd, en moeten bovendien resultaatgericht en overdraagbaar zijn.

Stedelijke autoriteiten zouden deze kans die het UIA-Initiatief biedt, moeten aangrijpen om van ‘gewone projecten’ (die zouden kunnen worden gefinancierd door ‘traditionele’ financieringsbronnen, waaronder reguliere EFRO-programma's) over te gaan naar projecten waarbij risico wordt genomen en ambitieuze en creatieve ideeën worden omgezet in prototypes die kunnen worden getest in reële stedelijke omgevingen. UIA kan met andere woorden pilotprojecten ondersteunen die te riskant zijn om te worden gefinancierd door traditionele financieringsbronnen, op voorwaarde dat zij zeer innovatief en experimenteel zijn.

Het UIA Initiatief heeft een totaal EFRO-budget van rond de EUR 372 miljoen.

UIA projecten zullen worden geselecteerd door jaarlijkse Oproepen tot indiening van voorstellen van 2015 tot 2020 over één of meerdere onderwerpen voorgesteld door de Commissie. Elke actie kan tot een maximum van EUR 5 miljoen co-financiering van EFRO ontvangen. De uitvoering van een project moet plaatsvinden binnen een periode van maximaal 3 jaar². Er is geen ideale omvang voor UIA projectbudgetten. Het is mogelijk dat kleine projecten (d.w.z. onder EUR 1 miljoen aangevraagde EFRO) minder kans maken om te worden geselecteerd daar zij het moeilijk kunnen vinden om aan te

¹ Verordening betreffende het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EU) nr. 1301/2013: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013R1301>.

² In uitzonderlijke en goed onderbouwde gevallen mogen projecten met maximaal 1 jaar worden verlengd (zie UIA Guidance voor meer informatie).

tonen dat de acties van voldoende omvang zijn om zinvolle conclusies uit te trekken. Anderzijds moeten projecten met aanzienlijke investeringskosten, met name tegen het einde van de uitvoeringsperiode, aantonen dat de kosten in verhouding staan tot het doel en gerechtvaardigd zijn.

Het UIA Initiatief is een instrument van de Europese Unie en wordt beheerd door het Directoraat Generaal voor Regionaal en Stedelijk Beleid van de Europese Commissie (EC) onder indirect beheer. Voor de uitvoering van het Initiatief heeft de Commissie de Région Hauts-de-France³ aangewezen als Uitvoerende Entiteit (UE). Voor het beheer van het Initiatief is een Permanent Secretariaat (PS) opgezet.⁴

Door middel van deze Terms of Reference worden in aanmerking komende autoriteiten uitgenodigd om projectvoorstellen in te dienen in het kader van de vijfde projectoproep. Voor deze projectoproep is een indicatief budget van EUR 50 miljoen beschikbaar.

In dit document wordt beschreven welke eisen worden gesteld bij deze vijfde projectoproep en hoe de aanvraagprocedure verloopt. Het document moet worden gelezen in samenhang met de [UIA Guidance](#) en de [instructies bij het Aanvraagformulier](#), te vinden op de website van UIA en geüpdatet in het kader van de vijfde projectoproep.

2 Subsidiabele autoriteiten – Wie kan een aanvraag indienen

Op grond van artikel 2 UIA kunnen volgende autoriteiten ondersteuning aanvragen voor de uitvoering van Urban Innovative Actions:

- Eerste categorie: Plaatselijke administratieve eenheden die op basis van de urbanisatiegraad worden gedefinieerd als agglomeratie, stad of voorstad, met ten minste 50.000 inwoners.
- Tweede categorie: Verenigingen of groeperingen van stedelijke autoriteiten van Plaatselijke Administratieve Eenheden die op basis van de urbanisatiegraad worden gedefinieerd als agglomeratie, stad of voorstad, met een totale bevolking van ten minste 50.000 inwoners; hiertoe kunnen behoren grensoverschrijdende verenigingen of groeperingen, verenigingen of groeperingen in verschillende regio's en/of lidstaten.

³ Voorheen Région Nord-Pas de Calais

⁴ Informatie en contactgegevens van het Permanent Secretariaat vindt u hier: <http://www.uia-initiative.eu/en/about-us/meet-team>.

Alleen subsidiabele stedelijke autoriteiten zoals gedefinieerd in artikel 2 van de Gedelegeerde Handeling kunnen een Aanvraagformulier indienen in het kader van een UIA-projectoproep.

De definitie van Plaatselijke Administratieve Eenheden (PAE's) en de classificatie volgens de graad van verstedelijking ⁵ en de cijfers over het aantal inwoners zijn gebaseerd op informatie in de **UIA Correlatietabel "EU-28-LAU-2018-NUTS-2016-FR&PT_POP2017" (2018)**⁶. Hoewel er een recentere correlatietabel van Eurostat beschikbaar is, bestrijkt deze niet alle EU-lidstaten; alleen **UIA Correlatietabel "EU-28-LAU-2018-NUTS-2016-FR&PT_POP2017" (2018)** doet dat wel. Dat is de reden deze tabel zal worden gebruikt door het PS van UIA als voornaamste referentiedocument voor de subsidiabiliteitscontrole. Aanvragers worden verzocht te verwijzen naar de Correlatietabel om hun subsidiabiliteit na te gaan en verstrekken informatie over de PAE's die binnen hun bestuurlijke grenzen liggen en de cijfers met betrekking tot het aantal inwoners. Indien uit recentere Eurostat-tabellen of nieuwe cijfers van de nationale bureaus voor de statistiek echter een significante wijziging in de subsidiabiliteitssituatie van een aanvrager blijkt (bijv. een PAE die op basis van de urbanisatiegraad voorheen als landelijk werd aangemerkt maar nu als stedelijk), wordt de aanvrager dringend geadviseerd om vóór indiening contact op te nemen met het PS voor een extra controle van de subsidiabiliteit.

Bijkomende gedetailleerde informatie over de subsidiabiliteit van stedelijke autoriteiten wordt verstrekt in de volgende delen.

2.1 Eerste categorie:

- Gemeenten/stadsbesturen waarvan de bestuurlijke grenzen overeenstemmen met één enkele PAE. In dit geval wordt de PAE geclassificeerd op basis van de urbanisatiegraad gedefinieerd als agglomeratie, stad of voorstad (code 1 en/of 2 in de Correlatietabel – kolom Urbanisatiegraad) en heeft zij ten minste 50.000 inwoners.

⁵ Definities van Plaatselijke Administratieve Eenheden en graad van verstedelijking zijn hier beschikbaar: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units>; http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Degree_of_urbanisation.

⁶ De UIA Correlatietabel "EU-28-LAU-2018-NUTS-2016-FR&PT_POP2017" (2018) kan op de UIA-website worden gedownload via de webpagina over de betreffende projectoproep. N.B.: Deze tabel is specifiek voor Projectoproep 5 opgesteld op basis van de informatie in de Eurostat Correlatietabel "LAU – NUTS 2016, EU-28 and EFTA / available Candidate Countries" (2018) en Eurostat Correlatietabel "LAU – NUTS 2016, EU-28 and EFTA / available Candidate Countries" (2017). Daarom moet u er rekening mee houden dat er voor FR en PT twee tabbladen in de spreadsheet staan, terwijl de informatie voor de rest van de lidstaten in één tabblad per land is ondergebracht.

- Gemeenten/stadsbesturen waarvan de bestuurlijke grenzen verschillende PAE's omvatten. Dit is het geval voor gemeenten/stadsbesturen in Portugal, het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Griekenland, Malta en Letland, waar de Eurostat-definitie van PAE niet overeenstemt met gemeenten/stadsbesturen maar met infra-gemeentelijke eenheden (parochies) of statistische eenheden (kieswijken). In dit geval kan de gemeente/stadsbestuur subsidiabel zijn indien zij een totaal van 50.000 inwoners heeft en indien de meerderheid (meer dan 50%) van de inwoners in PAE's woont die op basis van de urbanisatiegraad zijn geclassificeerd als agglomeratie, stad of voorstad (code 1 en/of 2 in de Correlatietabel – kolom Urbanisatiegraad)
- Georganiseerde agglomeraties die een vereniging / groepering zijn van stedelijke autoriteiten die voldoen aan de volgende criteria:
 - Officieel erkend worden als een lokaal overheidsniveau (in tegenstelling tot het regionale en provinciale niveau) door de nationale wet met de verplichting voor gemeenten/stadsbesturen om zich aan te sluiten bij de supra-gemeentelijke organisatie (verenigingen gevormd op vrijwillige basis, voor een specifiek doel en/of voor een beperkte duur, behoren daarom niet tot deze categorie)
 - Uitsluitend bestaan uit gemeenten/stadsbesturen (verenigingen waarbij andere instellingen betrokken zijn zoals universiteiten, kamers van koophandel, etc.)
 - Over specifieke bevoegdheden beschikken, vastgelegd in nationale wetgeving, gedelegeerd door de gemeenten betrokken bij beleidsterreinen die relevant zijn voor het UIA project. Verenigingen worden verzocht precieze referenties te verstrekken van het nationale wettelijke kader. Georganiseerde agglomeraties beschikken over exclusieve bevoegdheden voor het ontwerp en de uitvoering op beleidsterreinen die relevant zijn voor het UIA-project
 - Specifieke politieke (met rechtstreekse vertegenwoordiging van de betrokken gemeenten) en bestuurlijke (toegewezen personeel) structuur

Voorbeelden van georganiseerde agglomeraties in het kader van het UIA-Initiatief zijn:

- Frankrijk: Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération en Communautés de Communes, Etablissements Publics Territoriaux
- Italië: Città Metropolitane en Unione di Comuni
- Duitsland: Landkreis
- Spanje: Mancomunidades en Area Metropolitana Barcelona
- Verenigd Koninkrijk: Combined Authorities

- Portugal: Comunidades Intermunicipais (CIM's)

Europese groeperingen voor territoriale samenwerking (EGTS'en) die uitsluitend uit stedelijke autoriteiten (zoals hierboven gedefinieerd) bestaan en over specifieke bevoegdheden op het gebied van beleidsontwikkeling en -uitvoering beschikken die relevant zijn voor een UIA-projectoproep, worden als georganiseerde agglomeraties beschouwd en kunnen derhalve in het kader van UIA-projectoproepen een aanvraag indienen als Stedelijke Hoofd- of Partnerautoriteiten. EGTS'en die ook andere organisaties omvatten (bijv. lidstaten, regionale autoriteiten, verenigingen, universiteiten, enz.), worden niet als georganiseerde agglomeraties beschouwd en kunnen geen aanvraag indienen als Stedelijke Hoofd- of Partnerautoriteit, maar kunnen wel als Uitvoeringspartner betrokken zijn bij een voorstel van een in aanmerking komende stedelijke autoriteit.⁷

In het kader van het UIA-Initiatief worden georganiseerde agglomeraties beschouwd als een enkele stedelijke autoriteit die alle betrokken gemeenten/stadsbesturen vertegenwoordigt. In een projectvoorstel ingediend door een georganiseerde agglomeratie zal deze daarom worden aangeduid als Stedelijke Hoofdautoriteit.

Om na te gaan of de georganiseerde agglomeraties in aanmerking komen voor subsidie, zal het PS controleren of het totale aantal inwoners ten minste 50.000 is en of de meerderheid (meer dan 50%) van de inwoners woont in PAE's in de agglomeratie die op basis van de urbanisatiegraad zijn geclassificeerd als agglomeratie, stad of voorstad.

2.2 Tweede categorie

Verenigingen / groeperingen van stedelijke autoriteiten (nationale/regionale verenigingen van stedelijke autoriteiten, territoriale pacts, ontwikkelingsdistricten, etc.) alsook individuele stedelijke autoriteiten zonder geformaliseerde samenwerkingsovereenkomsten maar die wel bereid zijn om gezamenlijk een aanvraag in te dienen in het kader van het UIA-Initiatief, kunnen geen aanvraag indienen als een afzonderlijke stedelijke autoriteit.

⁷ Voor meer informatie over de rol en verantwoordelijkheden van de Stedelijke Hoofdautoriteit en de Stedelijke Partnerautoriteiten (en de Uitvoeringspartners) zie paragraaf 5.1 van deze Terms of Reference alsmede paragraaf 2.1 van de UIA Guidance.

Zij moeten een van de betrokken gemeenten/stadsbesturen aanduiden als Stedelijke Hoofdautoriteit (SHA) en de andere opgeven als stedelijke partnerautoriteiten (SPA's).

Om in aanmerking te komen moeten alle betrokken stedelijke autoriteiten (Hoofd- en Partnerautoriteiten) erkend zijn als PAE's en op basis van de urbanisatiegraad zijn geclassificeerd als agglomeratie, stad of voorstad. In geval van stedelijke autoriteiten waarvan de administratieve grenzen meer dan één PAE omvatten, zijn dezelfde regels voor de definitie van de urbanisatiegraad van toepassing als hierboven in dit deel beschreven.

De relatie tussen de SHA's en de SPA's hoeft niet te zijn geformaliseerd op het moment van indiening van het Aanvraagformulier. Indien het voorstel wordt goedgekeurd en ondersteund, zal het PS van de UIA aan de SHA een model van partnerschapsovereenkomst verstrekken dat moet worden ondertekend door alle betrokken partners (Stedelijke Hoofd- en Partnerautoriteiten en Uitvoeringpartners) tijdens de eerste maanden van de uitvoeringsfase.

In het verleden is gebleken dat projecten die worden uitgevoerd door verenigingen of groeperingen van steden zonder de status van georganiseerde agglomeratie, waarbij meer dan drie niet aan elkaar grenzende stedelijke autoriteiten (hoofd- en partnerautoriteiten) waren betrokken, het risico lopen dat de samenhang verloren gaat en dat het lastig is om tot zinvolle resultaten te komen. Daarom is het advies dat verenigingen en/of groeperingen van stedelijke autoriteiten (zonder de status van georganiseerde agglomeratie) die een aanvraag willen indienen, wél aan elkaar moeten grenzen en het aantal partnerautoriteiten moeten beperken.

N.B.: Alleen in het kader van deze vijfde projectoproep en alleen bij voorstellen gericht op 'Demografische verandering' kunnen stedelijke autoriteiten die **door Eurostat als PAE zijn erkend maar op basis van hun urbanisatiegraad als landelijk worden geclassificeerd, bij wijze van uitzondering meedoen als Stedelijke Partnerautoriteit (SPA)**. De bedoeling hiervan is om de samenhang tussen stad en platteland te bevorderen, hetgeen bij uitstek relevant is voor dit onderwerp. Conform de voorschriften van de Gedelegeerde Handeling kunnen PAE's die op basis van hun urbanisatiegraad als landelijk worden aangemerkt, niet als SHA worden aangewezen (en dus geen projectvoorstellen indienen) en mogen hun inwoners niet worden meegeteld om de drempel van 50.000 inwoners te halen. Het minimumaantal inwoners moet worden gegarandeerd door de SHA en eventueel andere SPA's die op basis van hun urbanisatiegraad als agglomeratie, stad en/of voorstad worden aangemerkt.

2.3 Gemeenschappelijke vereisten voor in aanmerking komende stedelijke autoriteiten

Naast de hierboven beschreven principes voor elke categorie van in aanmerking komende stedelijke autoriteiten, gelden de volgende principes voor alle in aanmerking komende stedelijke autoriteiten in het kader van het UIA-Initiatief:

- Alle stedelijke autoriteiten moeten zich in een EU-lidstaat bevinden.
- Alleen in aanmerking komende stedelijke autoriteiten zoals hierboven gedefinieerd kunnen een Aanvraagformulier indienen in het kader van een UIA-projectoproep. Een Aanvraagformulier ingediend door een Uitvoeringspartner kan niet in aanmerking worden genomen.
- Stedelijke autoriteiten (zoals hierboven gedefinieerd) kunnen in een projectvoorstel alleen als Stedelijke Hoofd- en/of Partnerautoriteiten worden vermeld. De categorie Uitvoeringspartners is uitsluitend bedoeld voor instellingen en/of organisaties die in het kader van het UIA-Initiatief niet als stedelijke autoriteiten worden erkend.
- Een stedelijke autoriteit of een georganiseerde agglomeratie kan slechts betrokken zijn bij één projectvoorstel in het kader van elke projectoproep (zelfs als deze projectvoorstellen worden ingediend onder verschillende onderwerpen in dezelfde projectoproep). De regel geldt ook voor de SPA's (een gemeente kan slechts betrokken zijn bij één projectvoorstel, hetzij als SHA of hetzij als SPA).
- Stedelijke autoriteiten die reeds worden ondersteund in een goedgekeurd project door het UIA-Initiatief in het kader van een voorgaande projectoproep kunnen geen nieuw Aanvraagformulier indienen voor hetzelfde onderwerp voor de gehele duur van het Initiatief.

Agentschappen en bedrijven (bijv. op het gebied van energie/afvalbeheer, economische ontwikkeling, toeristische promotie, etc.) die deels of volledig in het bezit zijn van een gemeente/stadsbestuur, worden niet beschouwd als PAE's en kunnen dan ook niet erkend worden als in aanmerking komende stedelijke autoriteiten. Niettemin kunnen deze organisaties betrokken zijn bij een partnerschap als Uitvoeringspartners (meer details over de taken en verantwoordelijkheden van Uitvoeringspartners worden gegeven in paragraaf 5.1 van deze Terms of Reference alsook in paragraaf 2.1 van de UIA Guidance).

Zoals vermeld in voorgaande alinea's, zal het PS van de UIA de spreadsheet **Correlatietabel UIA "EU-28-LAU-2018-NUTS-2016-FR&PT_POP2017" (2018)** gebruiken als voornaamste instrument om na te gaan of er voldaan is aan de subsidiabiliteitscriteria. Aanvragers wordt daarom sterk aangeraden om de spreadsheet te bekijken en zelfevaluatie uit te voeren inzake hun subsidiabiliteit alvorens het Aanvraagformulier in te vullen.

In geval van leemten, inconsistenties of twijfels betreffende de interpretatie van de gegevens in de tabel wordt aanvragers sterk aangeraden om contact op te nemen met het PS van de UIA alvorens het Aanvraagformulier in te vullen en in te dienen.

Tijdens de subsidiabiliteitscontrole zal het PS van UIA, wanneer er twijfel is over de subsidiabiliteit van een kandidaat, in overleg met alle relevante partners, waaronder Eurostat, nagaan of hij in aanmerking komt voor subsidie.

3 Thema's voor de vijfde projectoproep

De Commissie heeft besloten om de onderwerpen waarop Stedelijke Autoriteiten zich via het UIA-Initiatief kunnen richten, nauw te laten aansluiten bij de Stedelijke Agenda van de EU. Daarnaast zou de Europese Commissie zogenaamde 'transversale thema's' kunnen voorstellen die geen deel uitmaken van de onderwerpen van de Stedelijke Agenda van de EU, maar die wel betrekking hebben op belangrijke stedelijke uitdagingen (bijv. demografische verandering). Meer in het bijzonder zal elke UIA-projectoproep het accent zal leggen op een beperkt aantal onderwerpen.

Voor de vijfde projectoproep geldt dat er projectvoorstellen kunnen worden ingediend met betrekking tot:

- Luchtkwaliteit
- Circulaire economie
- Cultuur en cultureel erfgoed
- Demografische verandering

Stedelijke autoriteiten die een aanvraag indienen in het kader van een UIA-projectoproep worden verzocht slechts één van de voorgestelde onderwerpen te kiezen. Daar er moet worden gestreefd naar een geïntegreerde benadering om de geïdentificeerde uitdagingen doeltreffend aan te pakken,

hebben aanvragers in het Aanvraagformulier de mogelijkheid om de verbanden met en externe effecten op andere onderwerpen en beleidsterreinen te beschrijven.

Zoals gezegd hoopt de Commissie op projecten die creatieve, innovatieve en duurzame oplossingen bieden voor deze problemen. Omdat UIA ook is bedoeld als proeftuin voor nieuwe ideeën, wil de Commissie vernieuwende experimenten op basis van ervaringen in uiteenlopende disciplines stimuleren. Daarom heeft de Commissie niet heel scherp afgebakend welke soorten projectvoorstellen zij voor ogen heeft.

In termen van ondersteuning aan de Thematische doelstellingen en Investeringsprioriteiten van het EFRO, moet het project als geheel bijdragen aan de thematische doelstellingen en investeringsprioriteiten van het EFRO. UIA-projecten die bijdragen tot Thematische doelstellingen 8-10 (d.w.z. de meer sociaalgerichte) kunnen worden ondersteund op voorwaarde dat:

- de kennis die door het project als geheel wordt gegenereerd, daadwerkelijk bijdraagt aan de thematische doelstellingen en investeringsprioriteiten van het EFRO; en
- het project niet overwegend gericht is op een activiteit die doorgaans door het Europees Sociaal Fonds (ESF) wordt beheerd

Houd er rekening mee dat bij de selectie en uitvoering van projectvoorstellen, de complementariteit en synergieën met andere investeringsprogramma's en beleidsvormen van de EU, evenals ondersteunde projecten, uiterst belangrijk is. De selectiecommissie van het UIA-Initiatief zal duplicatie trachten te vermijden bij het selecteren van projecten.

Hieronder worden de vier onderwerpen van de vijfde projectoproep nader beschreven.

3.1 LUCHTKWALITEIT

Algemene definitie en context van de onderwerpen

Ondanks de vooruitgang die de afgelopen decennia is geboekt, is luchtverontreiniging nog altijd de belangrijkste milieugerelateerde voortijdige doodsoorzaak in de EU, met jaarlijks meer dan 390.000 voortijdige sterfgevallen als gevolg van hoge concentraties fijnstof, stikstofdioxide en ozon. De luchtverontreiniging is ook nog altijd schadelijk voor ecosystemen, omdat ruim de helft van het EU-grondgebied te maken heeft met overmatige stikstofdepositie (eutrofiëring) en ozonconcentraties. Dit heeft negatieve gevolgen voor de biodiversiteit, zorgt voor lagere gewasopbrengsten en andere materiële schade.

Het Europese milieubeleid concentreert zich op de ontwikkeling en uitvoering van een beleidskader voor schone lucht dat het nationale, regionale en lokale luchtkwaliteitsbeleid moet versterken ten aanzien van die aspecten die de lidstaten alléén niet doeltreffend of efficiënt kunnen aanpakken. Het EU-beleid is ook gericht op implementatie van de internationale verplichtingen van de EU op het gebied van luchtverontreiniging, waarbij de burgers de belangrijkste actoren zijn wat betreft co-design en de co-implementatie, en waarbij voorschriften op het gebied van milieubescherming worden geïntegreerd in bijvoorbeeld de industrie, de bouw, de stedenbouw, de energiesector, het vervoer, de stadslandbouw en de landbouw. Cijfers over de ernst van luchtverontreiniging zijn [hier](#) te vinden.

Relevantie voor en rol van stedelijke autoriteiten

Stedelijke autoriteiten zijn het best gepositioneerd om lokale maatregelen door te voeren ten behoeve van de gezondheid en het welzijn van de burgers en het milieu: zij kennen de lokale situatie en hebben een reeks instrumenten in handen waarmee zij innovatieve oplossingen kunnen sturen en bevorderen, zoals stadsplanning, infrastructuur- en verkeersmanagement, bouwvergunningen, de renovatie van buurten, herbestemming van gebouwen, parkeerbeleid enz. Over het algemeen hebben zij een eigen lokale begroting en medewerkers voor de uitvoering, zoals het invoeren en handhaven van maatregelen in het geval van smog, of het ontwikkelen en uitvoeren van langetermijnplannen voor de luchtkwaliteit.

In veel lidstaten zijn stedelijke autoriteiten ofwel verantwoordelijk voor de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van officiële luchtkwaliteitsplannen op grond van richtlijn 2008/50/EG, ofwel voor stedelijke luchtkwaliteitsplannen die samenhangen met officiële regionale luchtkwaliteitsplannen op grond van richtlijn 2008/50/EG. In het geval van officiële regionale luchtkwaliteitsplannen spelen steden vaak een belangrijke rol. Zij zijn immers veelal het grote economische centrum in de regio, waar bevolking, verkeer en industrie zijn geconcentreerd. Het feit dat er in veel steden in diverse landen nog altijd sprake is van overschrijdingen van fijnstof en NO₂, ondanks het feit dat deze landen beschikken over een plan van aanpak aangaande de luchtkwaliteit, wijst erop dat innovatieve oplossingen en verbeteringen in de aanpak noodzakelijk zijn: het is hard nodig dat er beter inzicht komt in waar en wanneer de luchtverontreinigingsproblemen zich kunnen voordoen en hoe innovatieve oplossingen kunnen bijdragen tot oplossingen.

Aandachtspunten voor stedelijke autoriteiten

Het gaat erom dat de leefbaarheid en de luchtkwaliteit in steden kan worden verbeterd door de bronnen van luchtverontreinigende stoffen of de precursoren daarvan aan te pakken. De stedelijke

luchtkwaliteit wordt niet alleen beïnvloed door bronnen in de stad (verkeer, verwarming, industrie) maar ook door bronnen buiten de stad. Deze achtergrondkwaliteit wordt (mede) bepaald door de uitstoot vanuit niet-stedelijke bronnen zoals de landbouw, de binnenvaart, natuurlijke bronnen en emissies in verder weg gelegen (stedelijke) gebieden. Om vast te stellen welke stedelijke bronnen het best (het meest kosteneffectief) kunnen worden aangepakt, is er behoefte aan goede gegevens over de achtergrondbronnen (die de achtergrondconcentratie en de bijdrage van de stad aan de luchtvervuiling bepalen). Bovendien is de luchtverontreiniging in een stedelijke omgeving niet homogeen. Iedere stedelijke omgeving kent 'hotspots', die terug te voeren zijn tot diverse bronnen. Aan de hand van hoge-resolutiemodellen kunnen deze hotspots worden geïnventariseerd en kunnen maatregelen worden uitgewerkt die veel gericht en kosteneffectiever zijn en optimaal op die micro-omgeving zijn afgestemd.

Geadviseerd wordt dat, bij het zoeken naar innovatieve oplossingen, stedelijke autoriteiten zich verdiepen in en voortbouwen op de ervaringen uit het rapport van het Europees Milieuagentschap over de uitvoering van luchtkwaliteitsmaatregelen in twaalf steden ([Air Implementation Pilot, Europe's urban air quality — re-assessing implementation challenges in cities](#)), en dat zij leren van projecten die worden uitgevoerd in het kader van het LIFE- of Horizon 2020-programma (zie bijv. de [projectoproep inzake stedelijk afvalbeheer in 2015](#) voor het renatureren van steden, en de recente [overkoepelende activiteiten die zich richten op slimme en duurzame steden](#)) en – indien van toepassing – aansluiten bij http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/wp/2014_2015/main/h2020-wp1415-climate_en.pdf bestaande activiteiten, zoals informatie-uitwisseling in het kader van het [TAIEX Peer-2-Peer-programma](#).

Zonder strenge voorschriften te geven voor de soorten projecten die wij verwachten, worden steden uitgenodigd om hun aandacht vooral te richten op de volgende punten en kwesties:

- Schoon woon-werkverkeer: innovatieve mobiliteitsoplossingen (bijvoorbeeld de Urban Vehicle Access Regulations (UVAR's) zoals emissiearme zones en/of congestieheffingen) om de impact van het woon-werkverkeer vanuit de voorsteden en andere gebieden rond de stad (centrum) op de stedelijke luchtkwaliteit te verminderen. De stedelijke autoriteiten zouden de resultaten van mobiliteitsprojecten en -investeringen specifiek kunnen toepassen op de uitdaging van luchtverontreiniging door het woon-werkverkeer, namelijk door het testen en verbeteren van innovatieve oplossingen om de acceptatie van maatregelen door het publiek en de impact op de luchtverontreiniging te verbeteren. Een belangrijk element daarbij is de samenwerking met regionale overheden en buurgemeenten, aangezien forenzen vaak van

buiten de stadsgrenzen komen en luchtkwaliteitsplannen in het kader van Richtlijn 2008/50/EG vaak op regionaal niveau worden opgesteld.

- Luchtkwaliteit en klimaat: stedelijke autoriteiten zijn het best gepositioneerd om lokale synergieën tussen maatregelen op het gebied van energie/klimaat en luchtkwaliteit te maximaliseren. Zij zouden bijvoorbeeld methoden kunnen testen om luchtkwaliteit te integreren hun Actieplan voor Duurzame Energie en Klimaat (SECAP – Sustainable Energy and Climate Action Plan), zoals vastgelegd in het Burgemeestersconvenant, om te zorgen voor een betere aansluiting op de luchtkwaliteitsplannen die worden ontwikkeld in het kader van de richtlijn betreffende de luchtkwaliteit. Indien mogelijk en zinvol kunnen de resultaten worden gedeeld binnen relevante stedelijke netwerken.
- Schone lucht voor iedereen: mensen kunnen kwetsbaarder worden voor luchtvervuiling als gevolg van gezondheidsproblemen. Minder welvarende delen van steden, en dus de bewoners ervan, kunnen meer last hebben van luchtverontreiniging. Stedelijke autoriteiten zouden innovatieve acties kunnen uittesten op het gebied van stadsplanning, mobiliteit, energie en voorlichting om de blootstelling van dergelijke kwetsbare groepen aan luchtverontreiniging te verminderen, bijvoorbeeld door zich te richten op minder welvarende gebieden met een hoge mate van vervuiling en/of op gebieden met kinderdagverblijven en scholen, ziekenhuizen en/of verzorgingshuizen.
- Luchtkwaliteit – citizen science: het gebruik van indicatieve luchtkwaliteitsmetingen (bijv. door de inzet van betrouwbare, betaalbare sensoren) ter aanvulling van de officiële monitoringstations voor de luchtkwaliteit. Stedelijke autoriteiten zouden, indien nodig samen met de relevante stakeholders die verantwoordelijk zijn voor de monitoring van de luchtkwaliteit en de volksgezondheid, citizen science kunnen uittesten en koppelen aan ontwikkelde instrumenten voor de verwerking van gegevens en erkende, bewezen methoden voor de monitoring van de luchtkwaliteit, voortbouwend op de ervaringen met vergelijkbare projecten ([LIFE Preparatory Project on sensors](#); EP-pilotproject over sensoren).
- Luchtkwaliteit – communicatie: lokale overheden zijn vaak goed gepositioneerd om het draagvlak voor maatregelen op het gebied van luchtkwaliteit te vergroten aangezien ze vaak veel politiek vertrouwen genieten. Zij kunnen het draagvlak bijvoorbeeld vergroten door te zorgen voor positieve sociale, gezondheids- en welzijnsgevolgen en deze ook te laten zien. De projecten moeten innovatieve benaderingen uittesten die zich richten op belangrijke segmenten van de lokale bevolking, bijvoorbeeld via de scholen, de bouwsector en de zorg, om zo de burgers beter bewust te maken van de problematiek en om gedragsverandering en een cultuuromslag te stimuleren.

- Luchtkwaliteit – bestuur: best governance practices op diverse niveaus en dienst-/afdelingoverstijgend. Doeltreffende maatregelen op het gebied van luchtkwaliteit zijn afhankelijk van alle bestuursniveaus en op alle niveaus van samenwerking tussen diensten/afdelingen die van invloed kunnen zijn op de luchtkwaliteit (bijv. stadsplanning en bouwvoorschriften, mobiliteit, wegenonderhoud, groen in de stad, enz.). In het kader van de projecten moeten innovatieve benaderingen voor luchtkwaliteitsbeleid worden ontwikkeld en uitgetest op verschillende bestuursniveaus, zoals lokaal, regionaal en nationaal, en binnen diverse diensten/afdelingen.

Aangezien dit de tweede keer is dat luchtkwaliteit als thema is opgenomen in een UIA-projectoproep, raden wij aanvragers aan om goed te kijken naar de projecten die in het kader van de [derde projectoproep](#) zijn goedgekeurd.

3.2 CIRCULAIRE ECONOMIE

Algemene definitie en context van de onderwerpen

De transitie naar een circulaire economie, waarin de waarde van producten, materialen en hulpbronnen zo lang mogelijk in de economie behouden blijft en de productie van afval tot een minimum wordt beperkt, is een belangrijke [prioriteit voor de EU](#). Water speelt een belangrijke rol bij de transitie en daarbij wordt vooral gekeken naar circulair stedelijk waterbeheer.

Afvalwater is de afvalcategorie met het grootste onbenutte potentieel in de circulaire economie. Hergebruik van water (bijvoorbeeld voor irrigatie in steden) kan worden verbeterd door ervoor te zorgen dat chemische vervuilende stoffen uit het water worden gehaald. Drinkwater- en afvalwatersystemen zijn belangrijke energieverbruikers in Europa (volgens het [project ENERWATER](#) (H2020) zijn de 22.000 waterzuiveringsinstallaties in Europa goed voor meer dan 1% van het totale elektriciteitsverbruik in de EU). De Europese Commissie heeft in februari 2018 een voorstel aangenomen voor een herziene drinkwaterrichtlijn om de kwaliteit van het drinkwater te verbeteren en de toegang en informatie voor de burgers te verbeteren. Deze moet de EU-landen helpen om drinkwater op een hulpbronnefficiënte en duurzame manier te beheren teneinde het energieverbruik en onnodig waterverlies terug te dringen. De richtlijn zal ook bijdragen tot een vermindering van het aantal plastic flessen omdat de burgers meer vertrouwen krijgen in leidingwater, er beter toegang toe hebben en het drinken van leidingwater wordt gepromoot. In overeenstemming met de beginselen van de nieuwe Europese pijler van sociale rechten bevat het voorstel een verplichting voor de EU-landen om de toegang tot veilig drinkwater voor iedereen te verbeteren en deze toegang voor kwetsbare en gemarginaliseerde groepen te waarborgen.

Tegelijkertijd is de Europese Commissie begonnen met een evaluatie van de Richtlijn inzake de behandeling van stedelijk afvalwater om vast te stellen wat heeft gewerkt en welke uitdagingen er nog bestaan op het gebied van de opvang en behandeling van stedelijk afvalwater.

De Europese Commissie neemt ook belangrijke stappen als het gaat om de recycling van plastic, een van de vele sectoren die zich in het kader van de circulaire economie voor grote uitdagingen zien gesteld. In mei 2018 werden nieuwe EU-regels voorgesteld – als onderdeel van het Europese beleid dat is gericht op het aanpakken van schadelijk plasticafval – voor de aanpak van de tien plastic wegwerpproducten die het vaakst op de Europese stranden en in zee worden aangetroffen, alsook kwijtgeraakt en achtergelaten vistuig. De voorgestelde maatregelen zullen bijdragen tot de Europese transitie naar een circulaire economie en tot de realisatie van de Sustainable Development Goals (SDG's) van de VN en de klimaatafspraken en industriële beleidsdoelstellingen waar de EU aan gebonden is.

Relevantie voor en rol van stedelijke autoriteiten

Stedelijke autoriteiten hebben veel ervaring met afvalbeheer als een dienst van algemeen belang. Steden kunnen ook de motor vormen achter de overgang naar duurzamere vormen van productie en consumptie. Zij spelen een sleutelrol bij de bestrijding van zwerfvuil en de vermindering van vast afval in het milieu, waaronder de rivieren en uiteindelijk de zeeën en oceanen. Via de toekomstige richtlijn inzake kunststoffen voor eenmalig gebruik zullen nieuwe eisen worden gesteld aan producenten van kunststoffen voor eenmalig gebruik, waaronder de verplichting om maatregelen ter vermindering van zwerfvuil te financieren. Steden zijn vaak de eerst aangewezen bestuurslaag om deze nieuwe voorschriften concreet ten uitvoer te leggen.

Zij zijn immers vaak verantwoordelijk voor duurzaam, efficiënt en billijk waterbeheer (inclusief drinkwatervoorziening en waterzuivering). Goed netwerk- en installatiebeheer heeft een positief effect op de onderhoudskosten en investeringen op lokaal niveau. Bovendien staan stedelijke autoriteiten dichtbij de burger als het gaat om aspecten zoals betaalbaarheid.

Aandachtspunten voor stedelijke autoriteiten

Zonder strenge voorschriften te geven voor de soorten projecten die wij verwachten, worden steden uitgenodigd om hun aandacht vooral te richten op de volgende punten en kwesties:

Innovatieve oplossingen voor de reductie van kunststoffen en andere vervuilende stoffen zoals geneesmiddelen in stedelijk afval en afvalwaterstromen, en dan met name:

- kunststoffen voor eenmalig gebruik (die het vaakst in de oceanen terechtkomen, zoals gespecificeerd in de richtlijn inzake kunststoffen voor eenmalig gebruik);
- het afvangen van plastic zwerfvuil, microplastics en andere vervuilende stoffen die via straatkolken en overstorten in het water terechtkomen;
- het bevorderen van de opvang en gescheiden behandeling van door geneesmiddelen verontreinigd afvalwater op typische hotspots;

Innovatieve oplossingen voor een meer circulair stedelijk waterbeheer, waaronder:

- het klimaatneutraal of -positief maken van afvalwateropvang- en waterzuiveringinstallaties; verminderen van het energieverbruik / energieproductie;
- het benutten van alle mogelijkheden voor hergebruik van stedelijk afvalwater;
- efficiënter watergebruik/vermindering van het waterverbruik en een betere toegang tot en betaalbaarheid van water voor kwetsbare en gemarginaliseerde groepen.

Ten slotte willen wij er nog op wijzen dat dit de tweede keer is dat circulaire economie als thema is opgenomen in een UIA-projectoproep. Daarom raden wij aanvragers aan om goed te kijken naar de projecten die in het kader van de [tweede projectoproep](#) zijn goedgekeurd.

3.3 CULTUUR EN CULTUREEL ERFGOED

Algemene definitie en context van de onderwerpen

[Cultuur](#) en [cultureel erfgoed](#), met inbegrip van de culturele en creatieve industrie, zijn van vitaal belang voor het regionale concurrentievermogen en de sociale cohesie, en vormen tevens essentiële elementen voor de identiteit van steden en regio's. Daarnaast heeft culturele participatie een belangrijke invloed op de levenskwaliteit van de inwoners en draagt het bij tot hun welzijn en hun gevoel erbij te horen.

Ondanks het feit dat cultuur en cultureel erfgoed worden beschouwd als een [belangrijk onderdeel van stedelijk en regionaal ontwikkelingsbeleid](#), worden de mogelijkheden ervan niet altijd volledig benut. Een van de redenen hiervoor is dat er nog altijd vrij traditioneel wordt geïnvesteerd, waarbij de investeringen uitsluitend zijn gericht op de ondersteuning van culturele productie of op fysieke interventies in erfgoed of gebouwen. Hoewel deze investeringen van cruciaal belang zijn om de ontwikkeling van cultuurwaarden en/of kunstuitingen te ondersteunen en het kostbare materiële en immateriële culturele erfgoed van Europa aan toekomstige generaties door te geven, is het van fundamenteel belang om [een innovatieve aanpak](#) te bevorderen, gericht op de duurzaamheid van de acties en maximale sociale en economische voordelen in de betreffende landen en gemeenschappen.

In principe moeten deze investeringen gebaseerd zijn op:

- een geïntegreerde aanpak, door beter gebruik te maken van de mogelijkheden die cultuur en cultureel erfgoed bieden om voordelen te genereren op [verschillende beleidsterreinen](#) (d.w.z. onderzoek, vervoer, toerisme, werkgelegenheid, milieu, ondernemerschap – Voor cultuur en cultureel erfgoed zijn er allerlei EU-maatregelen, -programma's en -subsidies, waaronder [CreativeEurope](#) maar ook [Europese structuur- en investeringsfondsen](#), [Horizon 2020](#), [COSME](#), [Europe for Citizens](#) of [financieringsinstrumenten in het kader van het externe optreden van de EU](#)) en in de kwaliteit van de stedelijke interventies;
- een aanpak waarbij de mens centraal staat en de interventies zijn toegesneden op de daadwerkelijke behoeften van mensen en gemeenschappen en hun de mogelijkheid wordt geboden om te profiteren van het beschikbare aanbod op het gebied van cultuur en cultureel erfgoed door middel van [participatie in de besluitvorming](#), co-creatie en co-implementatie;
- open governance-modellen, waarbij een breed spectrum aan actoren in de publieke, non-profit en particuliere sector (met name het mkb) betrokken is om innovatieve vormen van financiering voor cultuur en cultureel erfgoed te genereren, met directe of indirecte economische of sociale voordelen.

Relevantie voor en rol van stedelijke autoriteiten

Steden zijn proeftuinen voor culturele innovatie. Zij kunnen een sleutelrol spelen door hun beleid zodanig in te richten dat burgers en gemeenschappen ook in de toekomst kunnen profiteren van cultuur en cultureel erfgoed, en door via geïntegreerde investeringen als katalysator op te treden voor het brede spectrum aan betrokken stakeholders en autoriteiten. Bij geïntegreerde, op de specifieke lokale omstandigheden afgestemde initiatieven is er meer kans op resultaten. Er is bijvoorbeeld aangetoond dat een strategische, langetermijngerichte en participatieve benadering van cultuur, zoals vereist is voor het label [Culturele hoofdstad van Europa](#), [duurzame voordelen kan opleveren voor steden en regio's](#).

Bij een dergelijke geïntegreerde aanpak moet het in de eerste plaats gaan om de behoeften van de plaatselijke bevolking, zodat [de toegang tot en deelname aan cultuur](#) voor hen laagdrempeliger wordt. Het concept 'toegankelijkheid' is erop gericht dat iedereen gebruik kan maken van het beschikbare culturele aanbod, onder meer door 'deuren te openen' voor een niet-traditioneel publiek, zodat ook zij kunnen genieten van het culturele aanbod of van erfgoed dat wellicht in het verleden niet laagdrempelig was vanwege diverse obstakels. Het concept 'participatie' (in de besluitvorming, in de creatieve processen, enz.) wil zeggen dat de inwoners als actieve gesprekspartners worden

beschouwd, die geraadpleegd – of in ieder geval betrokken – moeten worden bij het plannen en creëren van het culturele aanbod.

Willen acties en projecten ten goede komen aan de samenleving, moeten deze zo open en inclusief mogelijk zijn, zodat alle burgers en gemeenschappen erbij betrokken kunnen worden en ervan kunnen profiteren. Helaas laten de beschikbare gegevens over [culturele participatie in de EU](#) zien dat als gevolg van een aantal [obstakels](#) tal van Europeanen niet deelnemen aan culturele activiteiten en ook geen cultureel erfgoed bezoeken. In de [Nieuwe Europese agenda voor cultuur](#), die in mei 2018 is voorgesteld door de Europese Commissie, wordt erkend dat er duidelijk ruimte is om de culturele participatie van de Europeanen te vergroten. De toegankelijkheid van cultuur was ook een van de speerpunten van het Europees Jaar van Cultureel Erfgoed 2018. Bovendien wordt in het hieruit voortgekomen [European Framework for Action on Cultural Heritage](#) (Europees kader voor maatregelen op het gebied van cultureel erfgoed) gesteld dat het stimuleren van de deelname aan cultureel erfgoed een uitdaging blijft. Er wordt een aantal maatregelen voorgesteld die specifiek gericht zijn op of relevant blijven voor steden in de EU.

Aandachtspunten voor stedelijke autoriteiten

In het kader van Urban Innovative Actions en de inventarisatie van de activiteiten van de Europese Unie op dit gebied wordt de stedelijke autoriteiten verzocht innovatieve, gemeenschapsgebaseerde oplossingen op het gebied van de toegankelijkheid van en de deelname aan cultuur en cultureel erfgoed uit te testen, die een positief effect kunnen hebben op de economische groei en de werkgelegenheid, de sociale cohesie en de sociale integratie.

Zonder strenge voorschriften te geven voor de soorten projecten die wij verwachten, worden steden uitgenodigd om hun aandacht vooral te richten op de volgende thema's en kwesties:

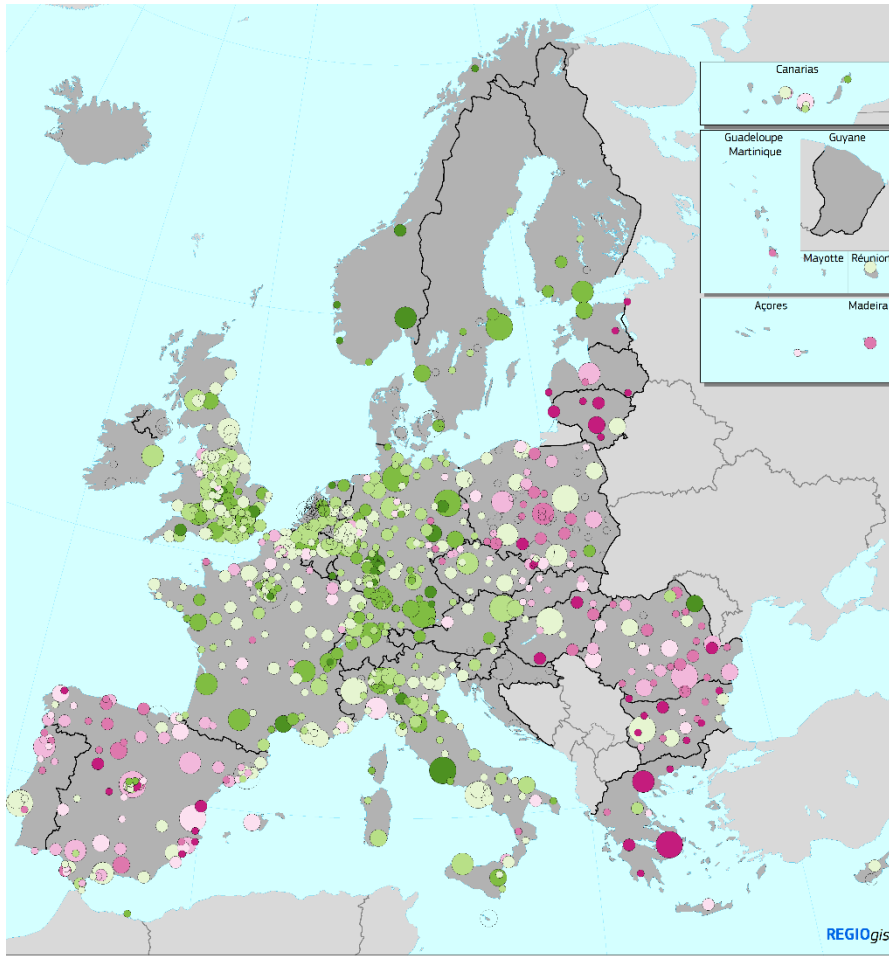
- het bevorderen van de sociale inclusie en cohesie door een laagdrempeligere toegang tot en deelname aan cultuur en recreatie, met name tot culturele 'derde plaatsen' (d.w.z. fysieke plaatsen waar mensen met elkaar in contact kunnen komen, variërend van culturele centra of musea tot recreatiecentra, stadstuinen of openbare bibliotheken);
- het in kaart brengen en invoeren van innovatieve, participatieve governance- en managementmodellen voor cultureel erfgoed en cultuurwaarden, bijvoorbeeld, maar niet uitsluitend, door te zoeken naar synergieën tussen stedelijk beleid en digitale geesteswetenschappen die kunnen bijdragen aan cultuurgerichte participatieve stedelijke processen (zie bijvoorbeeld het [Europese CrossCult-project](#));

- het verbeteren van het natuurlijk erfgoed, met name in peri-urbane gebieden en historische stadscentra, zodat er hoogwaardige openbare ruimten ontstaan waar mensen zich thuisvoelen en die de klimaatbestendigheid van steden verbeteren;
- het bevorderen van de lokale werkgelegenheid op gebied van cultuur en cultureel erfgoed door middel van duurzame business-modellen die zijn gebaseerd op de participatie van stakeholders en innovatieve publiek-private samenwerking;
- het verkennen van innovatieve modellen voor het vergroten van het sociale en fysieke welzijn door middel van een betere toegang tot en deelname aan cultuur en cultureel erfgoed;
- het in kaart brengen van nieuwe strategieën voor duurzamere toeristenstromen, waarbij met name gekeken wordt naar het potentieel van kleine, peri-urbane en/of landelijke locaties;
- het bevorderen van de interculturele dialoog door een betere toegang tot en een bredere deelname aan cultuur.

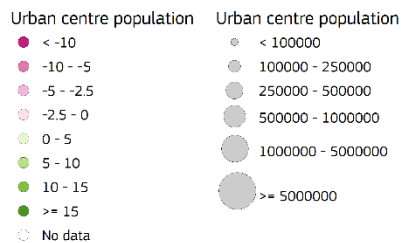
3.4 DEMOGRAFISCHE VERANDERING

Algemene definitie en context van het onderwerp

In de EU woont 43% van de bevolking in een NUTS 3-gebied waar tussen 2005 en 2015 sprake is geweest van een natuurlijke krimp van de bevolking, terwijl bijna een derde van de EU-bevolking (31%) tussen 2005 en 2015 in een regio woonde met een bevolkingsafname als gevolg van een negatief migratiesaldo, d.w.z. dat meer mensen de regio verlaten dan er in komen. De grootste bevolkingsafname vond plaats in regio's met zowel een natuurlijke bevolkingsafname als een negatief migratiesaldo (zie voor meer informatie het [Zevende verslag inzake economische, sociale en territoriale cohesie](#)). Daarentegen hebben de hoofdstedelijke regio's een bevolkingsgroei doorgemaakt. Veel niet-hoofdstedelijke, kleine en middelgrote steden in de EU hebben de laatste decennia te maken met een bevolkingsafname, d.w.z. met een krimp van de steden. Onderstaande grafiek toont de ontwikkeling van de bevolking in de Europese steden, zoals gedefinieerd door Eurostat, in de periode 2012-2017. Dit is een beeld dat de hele EU laat zien, en dan met name de landen in Oost-Europa en Zuid-Europa.

Population change by city, 2012-2017

2013-2018: FI, PT, SK
 2012-2017: BG, CZ, DE, EE, ES, IT, LT, LV, RO, UK
 2011-2017: SE*
 2011-2016: BE, CH, HU, IE, LU, SI
 2009-2014: AT, FR, NL, PL
 2008-2013: NO
 2006-2011: EL*
 different reference periods for some cities
 Sources: Eurostat, DG REGIO

0 500 km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Relevantie voor en rol van stedelijke autoriteiten

Stedelijke krimp brengt fundamentele uitdagingen met zich mee voor stedelijke samenlevingen, planningsprocessen en bestuursstructuren. De bevolkingsafname heeft gevolgen voor bijna alle aspecten van het leven in de stad: bedrijvigheid en werkgelegenheid, huisvesting, sociale aspecten (inclusief scholen) en technische infrastructuur, gemeentelijke financiën, sociale cohesie, segregatie, enz. De krimp leidt ertoe dat vraag en aanbod op het gebied van gebouwen, openbare ruimte en infrastructuur niet meer op elkaar aansluiten. Het is een uitdaging om de stedelijke krimp te sturen of te beheersen, omdat onder dergelijke omstandigheden het risico bestaat dat bestuurlijke regelingen instabiel en gefragmenteerd raken.

Krimpende steden hebben vooral te kampen met de gevolgen van de vergrijzing, zoals de beschikbaarheid van maatschappelijke dienstverlening en zorg, en met de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, zoals een krimpende beroepsbevolking. Dit heeft grote gevolgen voor de duurzame economische ontwikkeling. Daarnaast is suburbanisatie of stedelijke uitdijing, waarbij de bevolking zich vanuit de kernstad verspreidt naar meer perifere locaties binnen de stedelijke regio, een belangrijke oorzaak van bevolkingsafname. Een andere factor die bijdraagt aan krimp en ontvolking van steden, is de migratie vanuit de Midden-, Oost- en Zuid-Europese lidstaten.

De krimp en de aanpassing aan de economische en demografische ontwikkelingen kunnen voor stedelijke autoriteiten een kans vormen om het lokale bestuur en de overheidsdiensten te moderniseren en het beleid op het gebied van openbare gebouwen en ruimtelijke ordening te reorganiseren.

Aandachtspunten voor stedelijke autoriteiten

Stedelijke autoriteiten worden uitgenodigd om innovatieve oplossingen uit te testen om zich aan te passen aan de bevolkingsafname, de demografische trends om te buigen en relevante economische bedrijvigheid en inwoners aan te trekken voor duurzame stedelijke ontwikkeling, om zo de effecten van de demografische achteruitgang te ondervangen. Zonder strenge voorschriften te geven voor de soorten projecten die wij verwachten, worden steden uitgenodigd om hun aandacht vooral te richten op de volgende punten en kwesties:

- toegang tot maatschappelijke dienstverlening en zorg, waarbij de arbeidsparticipatie wordt gestimuleerd door middel van kinderopvang en ouderenzorg, verbetering van de levenskwaliteit, onder meer door participatieve methoden, waarbij ook aandacht is voor de gender- en generatiedialoog;
- toegankelijkheid en duurzaamheid van basale overheidsdiensten;
- reorganisatie van de bestaande openbare infrastructuur en overheidsdiensten;
- reorganisatie van de ruimtelijke ordening en openbare gebouwen;
- ontwikkeling van de maatschappij 5.0, bijv. gebruik van robotica en kunstmatige intelligentie;
- ontwikkeling van de 'zilveren economie';
- versterking van de actieve beroepsbevolking door het vasthouden en bijscholen van de lokale beroepsbevolking en het aantrekken van arbeidskrachten van buiten de regio;
- het stimuleren van lokaal ondernemerschap, met name onder jonge mensen;
- versterking van de capaciteit van arbeidsmarktinstellingen en de faciliteiten voor beroepsonderwijs en levenslang leren.

Het is belangrijk dat er niet alleen aandacht is voor de grotere steden maar ook voor de kleinere en middelgrote krimpsteden. Als innovatieve oplossingen vereisen dat er wordt gewerkt met een overgangsgebied tussen stad en platteland (urban-rural interface) of een functioneel gebied, is het onder dit thema mogelijk om lokale administratieve eenheden die op basis van hun urbanisatiegraad zijn gedefinieerd als landelijk, op te nemen in een projectpartnerschap. Zoals echter is neergelegd in paragraaf 2.2 van dit document, "kunnen PAE's die op basis van hun urbanisatiegraad als landelijk worden aangemerkt, niet als SHA worden aangewezen (en dus geen projectvoorstellen indienen) en mogen hun inwoners niet worden meegeteld om de drempel van 50.000 inwoners te halen. Het minimumaantal inwoners moet worden gegarandeerd door de SHA en eventueel andere SPA's die door Eurostat op basis van hun urbanisatiegraad als agglomeratie, stad en/of voorstad worden aangemerkt."

Bij het indienen van een aanvraag in het kader van dit thema, dienen de stedelijke autoriteiten statistische gegevens te verstrekken over een eventuele bevolkingsafname die de status van krimpstad zou rechtvaardigen. Daarom is de afname van de totale bevolking (kripsituatie) **een essentiële voorwaarde** voor het indienen van aanvragen in het kader van dit thema voor de vijfde projectoproep. Zodra is aangetoond dat aan deze voorwaarde is voldaan, kunnen steden voorstellen indienen die betrekking hebben op specifieke kwesties zoals 'zilveren economie', het aantrekken van jong talent, enz. In ieder geval zal het bewijs van krimp niet worden beoordeeld als onderdeel van de subsidiabiliteitscontrole, maar bij de strategische beoordeling van de relevantie van de lokale uitdaging die men wil aanpakken. Daarom wordt de aanvragers verzocht in rubriek **C.1.1 'Belangrijkste uitdaging(en) die het project wil aanpakken'** van het Aanvraagformulier hun onderbouwing/verantwoording voor een bevolkingsafname te vermelden.

4 Uitgangspunten voor de financiering

Totale kosten-principe

Het UIA-Initiatief werkt op basis van het 'totale kosten'-principe. Het EFRO financiert maximaal 80% van de subsidiabele kosten van het project. Iedere partner die EFRO-subsidie ontvangt, moet een publieke of particuliere bijdrage van ten minste 20% inbrengen, hetzij uit eigen middelen hetzij uit andere bronnen, om de begroting sluitend te krijgen. De bijdrage van de partners kan in geld of in natura zijn. Let wel, onbetaald vrijwilligerswerk komt niet in aanmerking onder de UIA-subsidiabiliteitsregels, terwijl betaald personeel moet worden beschouwd als een bijdrage in geld.

EFRO-betalingen

De uitbetaling van de subsidie is in principe gebaseerd op voorschotbetalingen vanuit het EFRO⁸ en ook op het principe van vergoeding van feitelijk gemaakte kosten (waaronder vaste tarieven):⁹

- Na ondertekening van het Subsidiecontract wordt een eerste voorschot (50% van de EFRO-subsidie) overgemaakt aan de Stedelijke Hoofddoelinstelling binnen de 90 dagen volgend op de ondertekening van het Subsidiecontract (en indien nodig van de Partnerschapsovereenkomst). Dit eerste voorschot dekt ook de forfaitaire som voor voorbereidingskosten (maximum 16.000 euro van EFRO).
- Na indiening en goedkeuring van een tussentijdse voortgangsrapportage en projectuitgaven gecontroleerd door de eerstelijnscontroleur, wordt een tweede voorschot (30% van de EFRO-subsidie) uitbetaald aan de Stedelijke Hoofddoelinstelling. De gerapporteerde uitgaven moeten minstens 70% uitmaken van de eerste voorfinanciering (overeenstemmend met 35% van de totale begroting).
- Een derde EFRO-betaling van 20% van de EFRO-subsidie (min de forfaitaire som toegewezen voor de projectsluiting en de kennisoverdracht) wordt gedaan aan de Stedelijke Hoofddoelinstelling na indiening en goedkeuring van het laatste voortgangsrapport. Dit rapport, dat binnen uiterlijk 3 maanden na de einddatum van het project moet zijn ingediend, omvat de uiteindelijke projectuitgaven gecontroleerd door de eerstelijnscontroleur. Het is belangrijk op te merken dat de derde betaling niet meer is gebaseerd op het voorschotprincipe maar op het principe van vergoeding van gemaakte en betaalde kosten. De projectpartners moeten hun uitgaven dus voorfinancieren tijdens de laatste fase van de projectuitvoering.
- Na goedkeuring van de inhoudelijke eindrapportage (indiening maximaal één jaar na de einddatum van het project) wordt de laatste uitbetaling overgemaakt aan de Stedelijke Hoofddoelinstelling. De betaling bedraagt maximum 12.000 euro van EFRO en dekt de fase projectafsluiting en kennisoverdracht.

5 Het genereren en ontwikkelen van projecten

5.1 5.1 Partnerschappen voor Urban Innovative Actions

Alleen subsidiabele stedelijke autoriteiten zoals gedefinieerd in artikel 2 van de Gedelegeerde Handeling van de UIA kunnen een Aanvraagformulier indienen in het kader van een UIA-projectoproep.

⁸ Zoals bepaald in de Delegationsovereenkomst tussen de Europese Commissie en de Région Hauts-de-France (voorheen Région Nord-Pas-de-Calais) in 2015.

⁹ Idem

Bij UIA-projecten wordt echter van stedelijke autoriteiten verwacht dat ze sterke lokale partnerschappen vormen met de juiste combinatie van partners die elkaar aanvullen. Alle partners moeten afkomstig zijn uit de EU. Een partnerschap voor een UIA-project kan bestaan uit een SHA, SPA's en Uitvoeringspartners. Een bredere groep stakeholders maakt geen deel uit van het projectpartnerschap maar moet ook betrokken worden bij het project.

- **Stedelijke Hoofddoriteit (SHA):** het UIA-Initiatief functioneert op basis van een Stedelijke Autoriteit die verantwoordelijk is voor de algehele uitvoering en aansturing van het hele project. De SHA ondertekent het subsidiecontract met de Uitvoerende Entiteit en ontvangt de EFRO-subsidie om deze te verdelen over de andere partners (SPA's en/of Uitvoeringspartners) naargelang hun specifieke rol en verantwoordelijkheden (en hieraan gekoppeld budget). In geval van georganiseerde agglomeraties wordt dit geheel, inclusief alle andere stedelijke autoriteiten die in de agglomeratie betrokken zijn, beschouwd als één enkele Stedelijke Autoriteit en vermeld als de Stedelijke Hoofddoriteit in het kader van het UIA-project.
- **Stedelijke Partnerautoriteiten (SPA's):** Alle verenigingen van stedelijke autoriteiten (nationale/regionale verenigingen van stedelijke autoriteiten, territoriale pacts of verenigingen, ontwikkelingswijken, enz.) al dan niet met de juridische status van georganiseerde agglomeraties, evenals individuele stedelijke autoriteiten zonder geformaliseerde samenwerkingsovereenkomst, maar die wel bereid zijn om gezamenlijk een aanvraag in te dienen in het kader van het UIA-Initiatief, vermelden op het Aanvraagformulier één enkele PAE als SHA en de andere PAE's als SPA's. De SPA's zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de concrete activiteiten en de totstandkoming van de bijbehorende deliverables/outputs. SPA's hebben recht op een deel van het projectbudget en declareren de kosten die zij maken voor de uitvoering van de activiteiten. Gedetailleerde informatie over SPA's (zoals juridische status, ervaringen en competenties, contactpersonen, etc.) wordt gegeven in het Aanvraagformulier.
- **Uitvoeringspartners (UP's):** instellingen, bureaus, organisaties, private partners en verenigingen die een actieve rol spelen in de uitvoering van het project. Stedelijke Autoriteiten moeten hun Uitvoeringspartners selecteren met respect voor de principes van transparantie en gelijke behandeling. Zij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de concrete activiteiten en de totstandkoming van de bijbehorende deliverables/outputs. Er wordt op

gewezen dat enkel organisaties met rechtspersoonlijkheid het recht hebben om deel te nemen aan een project als Uitvoeringspartners. Adviesbureaus waarvan de voornaamste doelstelling de ontwikkeling en het beheer van Europese projecten is, mogen niet deelnemen aan het project als Uitvoeringspartners.

- Daarnaast moet **een bredere groep stakeholders** worden betrokken bij het opzetten en uitvoeren van het project. Deze groep kan onder meer instellingen, bureaus, organisaties en verenigingen omvatten. Zij hebben geen concrete taak (en krijgen dus geen speciaal uitvoeringsbudget) maar worden als relevant beschouwd om een soepele en doeltreffende uitvoering te garanderen en draagvlak voor het project te creëren.

Nadere informatie over de taken en verantwoordelijkheden van de Stedelijke Autoriteiten (of eventuele SPA's) en Uitvoeringspartners wordt gegeven in paragraaf 2.1 van de UIA Guidance.

5.2 Projectactiviteiten

Activiteiten in het kader van UIA-projecten dienen te worden georganiseerd op basis van werkpakketten en moeten bijdragen aan één of meerdere thematische doelstellingen en de bijbehorende investeringsprioriteiten van het EFRO zoals beschreven in de eerste alinea van artikel 9 CPR¹⁰ voor de ESI-fondsen en artikel 5 van de EFRO-verordening.

Hiervoor moeten verschillende soorten WP's worden gebruikt:

- WP Voorbereiding
- WP Projectbeheer
- WP Communicatie
- WP Uitvoering
- WP Investering

Behalve het Werkpakket Investerings zijn alle andere soorten werkpakketten verplicht bij UIA-projectvoorstellen.

Daarnaast krijgt ieder project de beschikking over een UIA-deskundige die:

¹⁰ Gemeenschappelijke Verordening (EU) nr. 1303/2013:
<http://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=celex:32013R1303>

- doorlopend inhoudelijk advies en informatie geeft over de actie, met name met betrekking tot het innovatieve aspect daarvan
- helpt met het ontwikkelen van documenten en outputs om ervaringen, goede praktijken e.d. te verzamelen en onder een breder publiek te verspreiden
- zorgt dat de actie op schema en op koers blijft conform het goedgekeurde voorstel

De kosten van UIA-deskundigen (inclusief reis- en verblijfkosten) worden door UIA vergoed en moeten daarom niet in de projectbegroting worden.

Meer informatie over de structuur van het werkplan voor een UIA-project en over de rol en de taken van UIA-deskundigen is te vinden in de UIA Guidance.

5.3 Begrotingslijnen en subsidiabele kosten

Alle uitgaven in verband met de uitvoering van de UIA-projecten zijn subsidiabel zoals bepaald in de UIA Guidance (zie paragraaf 4.2) en op basis van de volgende begrotingslijnen:

- Personeelskosten
- Kantoor- en administratieve kosten
- Reis- en verblijfkosten
- Externe expertise en diensten
- Uitrusting
- Infrastructuur en bouwwerkzaamheden

5.4 Andere overwegingen: aanbestedingen, accountantscontrole en staatssteun

Projectpartners die op grond van de nationale aanbestedingswetgeving aan de definitie van een aanbestedende dienst voldoen, dienen zich aan de toepasselijke aanbestedingsregels te houden.

Door het project gedeclareerde uitgaven moeten door een eerstelijnscontroleur worden gecontroleerd. In zijn verklaring moet de eerstelijnscontroleur aangeven of de gedeclareerde uitgaven wettig en regelmatig zijn, of de producten en diensten daadwerkelijk geleverd zijn, of de gedeclareerde uitgaven kloppen en of de uitgaven en acties aan de communautaire en nationale regels voldoen. Daar de eerstelijnscontroleur rechtstreeks wordt aangesteld en betaald door het UIA-Initiatief, moeten geen controle-/ auditkosten worden voorzien door het projectpartnerschap bij het bepalen van de projectbegroting.

Om gelijke voorwaarden te creëren voor alle ondernemingen die actief zijn in de interne markt, moeten goedgekeurde projecten opgezet worden in overeenstemming met de regelgeving inzake staatssteun om de doelmatigheid van de overheidsuitgaven te waarborgen en ter voorkoming van marktverstoringen zoals verdringing van private financiering, de vorming van ondoelmatige marktstructuren of de instandhouding van inefficiënte bedrijven.¹¹ Er moet over worden gewaakt dat financiering van Urban Innovation Actions de concurrentie niet verstoort en ook niet leidt tot onnodige marktbelemmeringen.

Meer in het bijzonder is UIA een centraal beheerd EU-instrument, dat wordt uitgevoerd met indirect beheer via een Uitvoerende Entiteit: Région Hauts-de-France. De Europese Commissie financiert het initiatief Urban Innovative Actions uit het EFRO (tot 80% van de projectkosten), wat niet wordt beschouwd als middelen waar de lidstaten zeggenschap over hebben; deze vallen dan ook niet onder de wet- en regelgeving inzake staatssteun. De overige kosten (minstens 20% van de projectkosten) kunnen hetzij door private hetzij door overheidsbijdragen worden gedekt. Wanneer dergelijke bijdragen afkomstig zijn van private bronnen vallen ze buiten de context van wetgeving omtrent staatssteun. In het geval van overheidsbijdragen die worden besteed aan niet-economische projectactiviteiten, vormt de financiering van dergelijke activiteiten geen staatssteun. Wanneer er echter bijdragen zijn van overheidsmiddelen van een lidstaat aan projecten die "economische activiteiten" behelzen, d.w.z. het aanbieden van goederen en diensten op de markt, dan moeten dergelijke projecten zo worden opgezet dat alle overheidsbijdragen op alle niveaus voldoen aan de Staatssteunwetgeving, dus op het niveau van de eigenaar, fabrikant en/of beheerder van het project of de inrichting. In dergelijke gevallen moet de overheidsfinanciering voldoen aan de vereisten van de minimis-verordening, of aan de voorwaarden van de algemene groepsvrijstellingsverordening (GBER) of het besluit betreffende diensten van algemeen economisch belang (SGEI).

Nadere informatie over aanbestedingen en staatssteun is te vinden in de UIA Guidance.

6 Aanvraagprocedure

Het aanvraagdossier voor de vijfde projectoproep voor UIA bestaat uit:

¹¹ Voor meer informatie over het begrip staatssteun, zie de mededeling van de Commissie betreffende het begrip staatssteun zoals vermeld in Artikel 107(1) TFEU ('NOA'), gepubliceerd op: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719\(05\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719(05)&from=EN).

- deze Terms of Reference (beschikbaar in alle EU-talen). In het geval van discrepanties is de Engelse versie echter doorslaggevend.
- technische instructies voor het Electronic Exchange Platform (EEP);
- gedetailleerde instructies voor het invullen van het Aanvraagformulier (online beschikbaar in alle EU-talen binnen het EEP-systeem). In het geval van discrepanties is de Engelse versie echter doorslaggevend.

Een werkversie van het Aanvraagformulier en de Eigen Verklaring is ook beschikbaar als hulp bij het opstellen van de aanvraag (word-document alleen beschikbaar in het Engels)

Daarnaast zal de UIA Guidance (alleen beschikbaar in het Engels) veelvuldig moeten worden geraadpleegd voor wat betreft de algemene regels van het Initiatief.

Alle documentatie is te vinden op de UIA-website, waar alle relevante informatie op één pagina is verzameld.

De aanvraagprocedure verloopt 100% papierloos via het Electronic Exchange Platform (EEP) van UIA. **De aanvraag bestaat uit een Aanvraagformulier en een gescande, ondertekende Eigen Verklaring.** Er kan ook een bijlage worden geüpload en bij het Aanvraagformulier worden gevoegd. Dit kan een kaart zijn met het gebied van de interventie, een grafiek, een infografiek, etc. Het type en de grootte van het bij te voegen bestand worden aangegeven in de EEP guidance.

Aanvragers wordt dringend geadviseerd om het Aanvraagformulier in te vullen in helder Engels, hoewel het ook in een van de andere officiële EU-talen mag worden ingediend.

De strategische en operationele beoordeling zal plaatsvinden op basis van de Engelse versie van het Aanvraagformulier (aanvraagformulieren in een andere taal zullen in opdracht van het Permanent Secretariaat (PS) door een extern vertaalbureau in het Engels worden vertaald). Het PS kan geen garanties geven ten aanzien van de kwaliteit van de vertaling, deze is voor risico van de aanvrager. Het subsidiecontract, projectbeheer, formele rapporten, belangrijke deliverables en alle communicatie met de Uitvoerende Entiteit en het PS moet in het Engels zijn.

<p>De uiterste datum voor indiening van het Aanvraagformulier en de Eigen Verklaring is 12/12/2019 om 14.00 uur MET.</p>

7 Selectieprocedure

Na indiening doorloopt iedere aanvraag een selectieprocedure, die uit de volgende stappen bestaat:

1. Subsidiabiliteitscontrole
2. Strategische beoordeling
3. Operationele beoordeling

7.1 Subsidiabiliteitscontrole

Na sluiting van de projectoproep voert het PS voor alle ingediende projectvoorstellen een subsidiabiliteitscontrole uit. Het doel van de subsidiabiliteitscontrole is:

- Controleren of de ontvangen Aanvraagformulieren en hun bijlagen voldoen aan de subsidiabiliteitscriteria.
- Verdere beoordeling van niet-subsidiabele aanvragen vermijden
- Gelijke behandeling van alle voorstellen die in aanmerking komen voor financiering verzekeren

De subsidiabiliteitscriteria van de UIA zijn als volgt:

1. Het Aanvraagformulier is elektronisch via het EEP ingediend vóór de deadline die in de Terms of Reference van de projectoproep staat aangegeven
2. Het Aanvraagformulier is volledig ingevuld (inclusief alle verplichte WP's)
3. De aanvrager is een afzonderlijke stedelijke autoriteit van een Plaatselijke administratieve eenheid (PAE) die op basis van de urbanisatiegraad is gedefinieerd als agglomeratie, stad of voorstad, met ten minste 50.000 inwoners.

OF

De aanvrager is een vereniging of groepering van stedelijke autoriteiten die juridische status van georganiseerde agglomeraties hebben bestaande uit PAE's waar de meerderheid (minstens 50%) van de inwoners woont in PAE's die op basis van de urbanisatiegraad zijn gedefinieerd als agglomeratie, stad of voorstad, met in totaal ten minste 50.000 inwoners

OF

De aanvrager is een vereniging of groepering van stedelijke autoriteiten die niet de juridische status van georganiseerde agglomeraties hebben, waar alle betrokken stedelijke autoriteiten (Stedelijke Hoofddoelautoriteit en Stedelijke Partnerautoriteiten) PAE's zijn die op basis van de urbanisatiegraad zijn gedefinieerd als agglomeratie, stad of

voorstad, met een totale bevolking (Stedelijke Hoofddoriteit plus stedelijke Partnerdoriteiten) van ten minste 50.000 inwoners

4. In geval van een vereniging of groepering van stedelijke doriteiten die geen juridische status als georganiseerde agglomeratie hebben, is er één Stedelijke Hoofddoriteit aangegeven en worden daarnaast de Stedelijke Partnerdoriteiten genoemd in het Aanvraagformulier.
5. Alleen voor deze projectoproep en alleen bij voorstellen gericht op 'Demografische verandering' worden eventuele landelijke PAE's aangemerkt als stedelijke partnerdoriteiten. In dit geval geldt de drempel van 50.000 inwoners voor de combinatie van alle PAE's (stedelijke hoofd- en partnerdoriteiten) die zijn geclassificeerd als agglomeratie, stad en/of voorstad.
6. De subsidiabiliteitstermijn wordt in acht genomen: de einddatum van het project komt overeen met de voorschriften van de oproep en het Initiatief.
7. De eisen ten aanzien van het maximale budget en het cofinancieringsbeginsel zijn in acht genomen.
8. Alle betrokken partners (Stedelijke Hoofddoriteit, Stedelijke Partnerdoriteiten en Uitvoeringspartners) komen uit EU-lidstaten.
9. Stedelijke doriteiten die een projectvoorstel indienen (Stedelijke Hoofddoriteiten en/of Stedelijke Partnerdoriteiten) zijn slechts betrokken bij één projectvoorstel in het kader van één en dezelfde projectoproep.
10. Stedelijke doriteiten die een projectvoorstel indienen (Stedelijke Hoofddoriteiten en/of Stedelijke Partnerdoriteiten) zijn niet in een eerdere UIA-projectoproep geselecteerd en gefinancierd voor hetzelfde onderwerp.
11. De Eigen Verklaring ondertekend door de wettelijke vertegenwoordiger van de Stedelijke (Hoofd)doriteit wordt geüpload in het EEP-systeem.

Als niet aan alle bovenstaande voorwaarden is voldaan, wordt de aanvraag niet-subsidiabel geacht en wordt geen verdere beoordeling uitgevoerd. Na afloop van de subsidiabiliteitscontrole worden aanvragers in kennis gesteld van het besluit inzake hun aanvraag (wel of geen voortzetting).

7.2 Strategische beoordeling

Aanvragen die als subsidiabel zijn aangemerkt, worden onderworpen aan een strategische beoordeling door een panel van externe deskundigen. Deze strategische beoordeling vormt 80% van het gewicht van de totale projectbeoordeling en berust op de volgende criteria:

- Innovativiteit (40% van het totale gewicht) – In hoeverre kan de aanvrager aantonen dat het projectvoorstel vernieuwend is (nog niet eerder uitgetest en uitgevoerd in de praktijk in het betrokken stedelijk gebied en elders in de EU) en duidelijk de potentie heeft om meerwaarde te creëren?
- Partnerschap (15% van het totale gewicht) – In hoeverre zijn de belangrijkste stakeholders (eventuele Stedelijke Partnerautoriteiten, Uitvoeringspartners) relevant voor de uitvoering van het project?
- Meetbaarheid (15% van het totale gewicht) – In hoeverre zal het project meetbare resultaten opleveren?
- Overdraagbaarheid (10% van het totale gewicht) – In hoeverre zal het project overdraagbaar zijn naar andere stedelijke gebieden in Europa? In hoeverre legt het project duidelijk uit hoe de actie zal worden opgeschaald, indien deze succesvol blijkt te zijn?

De indicatieve beoordelvingsvragen voor elk criterium zijn te vinden in paragraaf 3.2.2 van de UIA Guidance.

Het panel van externe deskundigen zal ook nagaan of projecten bijdragen tot de thematische doelstellingen voor de ESI-Fondsen en het gemeenschappelijke strategische kader zoals beschreven in de eerste alinea van artikel 9 CPR, of de projecten geïntegreerde antwoorden voorstellen voor de genoemde uitdagingen en of zij in lijn liggen met de principes van duurzame stedelijke ontwikkeling. De EC en de UE kunnen besluiten een project niet te selecteren wanneer niet aan deze doelstellingen wordt bijgedragen.

Op basis van de strategische beoordeling brengt het panel van externe deskundigen een rangorde aan in de beoordeelde aanvragen. In overleg met de EC worden aanvragen die boven een bepaalde drempel scoren, doorgelaten naar de operationele beoordeling. Na afloop van de strategische beoordeling worden aanvragers in kennis gesteld van het besluit inzake hun aanvraag (wel of geen voortzetting).

7.3 Operationele beoordeling

De operationele beoordeling wordt uitgevoerd door het PS en vormt 20% van het gewicht van de totale projectbeoordeling. De operationele beoordeling is vooral bedoeld om de kwaliteit van het voorstel te toetsen. Daarbij gaat het onder meer om de haalbaarheid, consistentie en samenhang van

het werkplan, de kwaliteit van de voorgestelde beheersstructuren, de samenhang en evenredigheid van de begroting, en de kwaliteit van de voorgestelde communicatieactiviteiten.

De indicatieve beoordelvragen voor het criterium 'Kwaliteit' zijn te vinden in paragraaf 3.2.3 van de UIA Guidance.

Na de operationele beoordeling wordt de definitieve selectie gemaakt door een selectiecommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van de UE en de EC. De EC heeft het laatste woord bij het al dan niet selecteren van projecten. Na afloop van de operationele beoordeling worden aanvragers in kennis gesteld van het besluit.

7.4 7.4 Scoresysteem

Aan elk van de gewogen criteria wordt een score van 1 tot 5 toegekend, resulterend in een gemiddelde score per project.

Nadere informatie over het scoresysteem voor de beoordeling is te vinden in paragraaf 3.2.4 van de UIA Guidance.

Bij de toepassing van het scoresysteem wordt niet alleen rekening gehouden met de specifieke verdienste van elk projectvoorstel, maar in de geest van een concurrerend proces, wordt ook een vergelijking gemaakt met andere projectvoorstellen ingediend in het kader van dezelfde projectoproep. Aanvragers van projectvoorstellen die niet zijn geselecteerd voor de operationele beoordeling of uiteindelijk niet worden goedgekeurd, krijgen daarom geen scores maar alleen gedetailleerd commentaar op alle beoordeelde criteria.

8 Aanspreekpunt

De medewerkers van het PS staan klaar om antwoord te geven op alle mogelijke technische vragen van aanvragers. De contactgegevens zijn te vinden op de UIA-website. Daarnaast wordt de volgende ondersteuning geboden:

- Het PS zal een aantal 'Applicant Seminars' organiseren in verschillende steden in Europa. De datums en locaties van de seminars zijn te vinden op de UIA-website onder 'Events'. Tijdens deze seminars kunnen deelnemers een afspraak maken voor bilateraal overleg met medewerkers van het PS en vertegenwoordigers van de EC om hun projectidee te bespreken.

- Op de UIA-website zijn webinars gepubliceerd over specifieke aspecten van het opzetten en het indienen van projecten.
- Er zullen ook online Q&A-sessies en bilaterale besprekingen worden aangeboden. Zie voor meer informatie de UIA-website.

9 Belangrijke data

16 september 2019 – Lancering van de vijfde projectoproep

oktober 2019 – december 2019 – Seminars en webinars voor aanvragers

12 december 2019 – Uiterste datum voor indiening van de Aanvraagformulieren

juni 2020 – Indicatieve datum van het definitieve besluit over de goedkeuring van projecten

1 juli 2020 – Indicatieve startdatum van alle goedgekeurde projecten

Wij hopen binnenkort uw projectvoorstellen te ontvangen!